

SVETI BERNARD IZ CLAIRVAUXA (CLARAEVALLENSIS) (1090. – 1153.)

Miljenko Belić

SADRŽAJ

1. ŽIVOT I DJELA

1. ŽIVOT I DJELA

Rodio se na tlu današnje Francuske (u okolici današnjeg Dijona) god. 1090. Postaje cistercit, opat samostana u Clairvaux-u (Claraevallensis). Čovjek visoke kulture i srca, duboko odan Crkvi, vrlo marljiv i poduzetan te vrlo utjecajan. Umro je 1153. Suvremena Europa proslavila je 1953., s velikim poštovanjem, 800. obljetnicu njegove smrti.

On je izraziti predstavnik mističkog smjera (za razliku od skolastičkog); učitelj duhovnog života danas rado čitan, propovjednik, dubok teolog s podosta filozofskih zapažanja, po sadržaju dobrih, ali koja ne nastoje biti filozofski precizna. Bernard je, kao i Augustin, u religioznosti genij, i tom svojom genijalnošću razotkriva i takve mogućnosti i perspektive koje inače filozof ne bi uočio.

Kao primjer pogledajmo ove njegove misli: »Početak svega istinitog spoznavanja nije u umovanju, nego u poniznosti; po poniznosti sve sebično privodi se na šutnju i čovjek postaje otvoren i kadar primiti istinu. Tu dodajmo da strogo govoreći umovanje je umovanje i ne može ga poniznost nadomjestiti. Ali, da se uopće mognemo upustiti u umovanje na dobar način, zaista je potrebna poniznost, bez nje nema samo kreposti, nego ni tzv. znanstvenog poštenja ili poslušnosti činjenicama«.

Čovjek nije tek samo hladan, objektivn i nepristran razum, čovjek je i u svom umskom radu - angažiran sav. I zato doživljaj - na način cjeline - tj. cjelovitog čovjeka promatrača pred cjelinom objekta koliko ga već čovjek cjelovito spoznaje - jest praktički i konkretno početak spoznavanja, onog i onakvog kakvo se nalazi u čovjekovu konkretnom životu. I u tom smislu možemo reći kako je sv. Bernard njegova filozofija poznavati Isusa; i to raspetoga. U tom smislu - a pogotovo u primjeni znanja životnom, osobnom i odgovornom praksom vjera i predanje važniji su od dijalektike, ljubavi, poniznosti, istinitosti

Vrlo lijepo je pisao o slobodnoj volji u kojoj ima nešto božansko. Čak i ona duša koja zla radi, ostaje i dalje otvorena za visoko ("superna"), a već i to jest veličina ("magna-creatura").